

Strategi for små byer og større tettsteder som regionale kraftsentre

Kristin Omholt-Jensen

Nettverksamling for regional og kommunal planlegging, 3.des. 2020

Tre nasjonale strategier for å bidra til å styrke utvikling i distriktene: Småby, kyst og innland

Foto: Jan Hausken

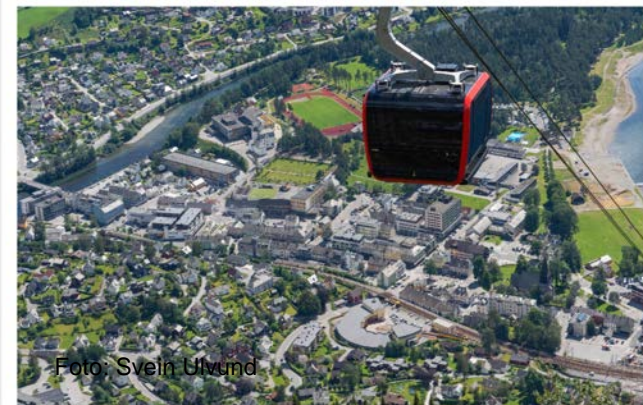
Foto: Colourbox

Foto: Kristin Omholt-Jensen

Strategi for attraktive små byer og større tettsteder som kraftsentre for regional vekst og utvikling

Mange deler av Norge rammes hardt av samfunnsutfordringene

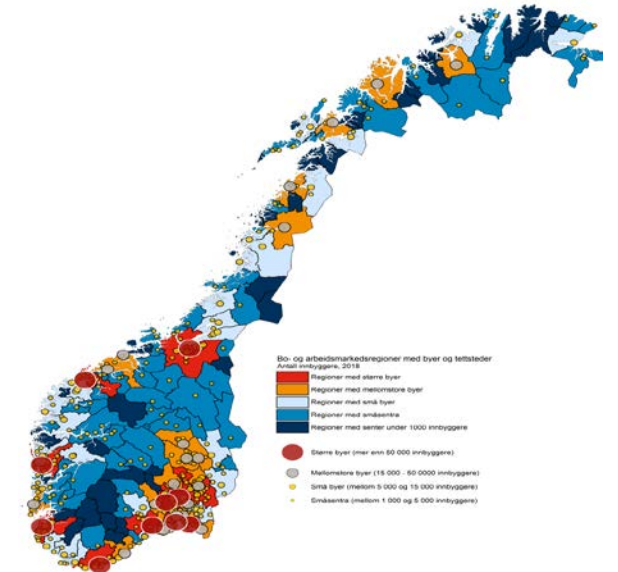
- Demografiske endringer
- Mangel på relevant arbeidskraft og kompetanse i tynt befolkede områder
- Mangel på kapasitet og kompetanse
- Økende regionale forskjeller
- Klimaendringer – behov for omstilling til lavutslippssamfunn

Foto: Kristin Omholt-Jensen

Hvorfor en strategi for regionsentre?

- Utnytte fordelene ved urbanisering i mindre byer
- Viktige kjerner i senterstrukturen, angår store deler av befolkningen
- Kan gjøre hele regionen mer attraktiv som bo-, besøks- og næringsregion. Er derfor viktige for regional balanse, vekst og verdiskaping.
- Attraktive små byer og større tettsteder tiltrekker seg kompetansemiljø, næringsliv og folk, som også øker tilgangen på samarbeidspartnere for næringsliv i distriktene rundt
- Kan bidra med dynamikk og drivkraft, som styrker vekst og omstillingsevne i hele regionen
- Samspillet mellom regionsenter og hele regionen er sentralt

Mål for strategien:

Styrke små byer og større tettsteder som kraftsenter i regionen, slik at de bidrar til vekstkraft, likeverdige levekår og bærekraftig utvikling i hele landet

En strategi som forener distrikts- og regionalpolitikk, bypolitikk og bærekraft

- Meld. St. 5 (2019-2020)
Levende lokalsamfunn for fremtiden
- Meld. St. 18 (2016-2017)
Berekraftige byar og sterke distrikt
- FNs bærekraftsmål og kommende stortingsmelding og handlingsplan for oppfølging av målene

Hovedmålgruppe: små byer og større tettsteder med viktig regional rolle/funksjoner (regionsentre)

- Ca. 120 små og store regionsentre i Norge (basert på BA-regioner)
- Fokus på regional rolle og funksjon, særlig for distriktene, og ikke på tettstedsstørrelse
- De største byene og regionale sentrene som er lokalisert i omlandet til storbyene, omfattes ikke av strategien
- Endelig avgrensning av målgruppe fastsettes senere, bl.a. på bakgrunn av lokale og regionale innspill og behov

Voss stasjon Foto: Svein Ulvund

Bygge på lokale og regionale behov og forutsetninger

- Utvikling av byer og regioner er først og fremst et lokalt og regionalt ansvar
- Lokalsamfunnene og dets innbyggere og næringsliv vet selv best hvor skoen trykker
- Kommuner, fylkeskommuner, næringsliv, FoU-miljøer, foreninger, KS, m.fl. inviteres til å bidra i utviklingen av strategien

Foto fra Tettstedsprogrammet, folkemøte på Meisingset

Statens rolle

- Utvikle sektorpolitikken
- Initiere tiltak som kan styrke lokal og regional handlekraft
- Bidra til helhetsgrep og samordning på tvers av sektorer, forvaltningsnivåer og aktører

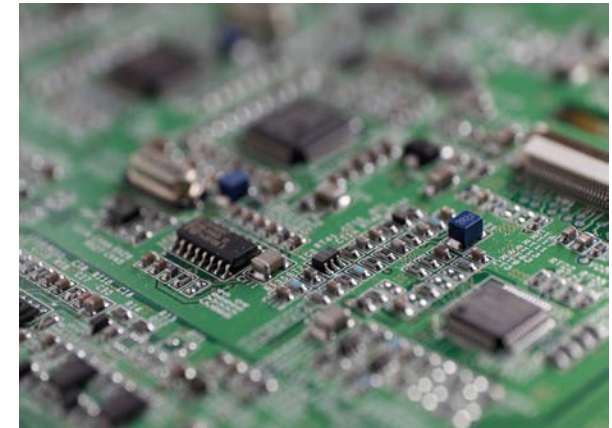

Foto: Colourbox

Viktige tema

- a) Tilgjengelighet og infrastruktur
- b) Attraktive og bærekraftige byer og tettsteder, med levende sentrum
- c) Småbyen som kraftsenter for regional næringsutvikling
- d) Kompetansearbeidsplasser og utdanningstilbud
- e) Funksjoner og tjenester for hele regionen

Vi ønsker innspill!

- Utfordringer og muligheter ved en regionsentertilnærming, samt forslag til gode løsninger
- Hva må til for at små byer og større tettsteder skal kunne fylle rollen som regionalt kraftsenter?
- Hvordan sikre et godt samspill mellom bykommunen og regionen? (gode eksempler!)
- Hvor trykker skoen, ref. viktige tema? Andre viktige tema?

Foto: Forum for stedsutvikling

- Hvordan styrke plan- og utviklingskompetanse og kapasitet i bykommunen og regionen?
- Sendes til postmottak@kmd.dep.no
- **Frist 1. mars 2021**